

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Sötét felhők.

Hiába vigasztaljuk magunkat azzal, hogy a nemzetek igazságának győzni kell, ha a kilátások nem biztatók. Hiába vigasztalja magát a szántó-vető azzal, hogy a gabonának meg kell érnie, ha jégeső pusztítja el a vetést, még mikor a kalászt sem hánnya ki.

Burián küldetése, Andrássy meghívásának napjaiban remény támadt a lelkekben, hogy a jéggel terhes felhők baj nélkül vonulnak el hazánk fölött. Burián visszament ö-felségének jelenteni, Andrássy gróf megjött ö-felségétől, s a felhők nem hogy eloszlottak volna, hanem jobban összetornyosultak lelkeink felett. Aggodalommal, remegve várjuk a legelső villámot, mely végig hasítja a terhes felhők méhét, s a ránk zuduló jégzápor elveri lelkünk vetését. És ha remegésünk megszűnik, ima támad ajkainkon önkénytelenül, bár csak a villám villanását egy váratlanul előtörő napsugár váltaná fel, melynek melegétől párává olvad a felhőkben megtorlódtott jég.

És ezen aggodalmak között hasztalanul iparkodnánk menteséget keresni. Mindig csak az a gondolat jön előtérbe, hogy a koalíciónak nem volna szabad késedelmeskednie, hanem el kellene vállalnia a kormányzást. Hiszen a nemzet nem kívánja reményeinek azonnali teljesítését. Nem kívánja a makacs ellentállást, nem az erőszakosságot, nem kívánja tulfeszíteni a hurokat. A nemzet, mint a jó gazda beérné azzal a terméssel, ami jut neki a rendes fejlődés menetén. A nemzetet nem gyötörheti a dac akkor, mikor érzi, hogy betegség fenyegeti minden oldalról. Pedig betegségek fenyegetnek.

Államháztartásunk pangni kezd. Gazdasági helyzetünk a bizonytalanság előtt lebeg. A külfölddel való rendezetlen viszonyaink a végletek elé sodorhatják hazánkat.

De ha nem is gondolunk ezekre a végletekre, maga az a pangási korszak, mely most ismét fenyeget, súlyos sebeket üt első sorban gazdasági szervezetünkön. Beláthatatlan, hogy

micsoda károk származnak ebből az egyes existenciákra és az egész országra. A kiegyezés, a kereskedelmi szerződések, a kvóta, az exlex — szóval a rendezetlenség az egész vonalon — egész áradatát zudítja ránk a végzetes fejleményeknek. S bizony kevés vigasz az, hogy a koalíció szélső pártjai a koronának okozott súlyos gondokat állítják ezzel szembe.

Nem látunk ma sehol egy reménykeltő sugarat, mely a helyzet jobbrafordultával biztatna. A pár nap előtt mutatkozó félnék napsugarat mára sötét, sűrű felhőtömeg takarta el. És mégis kell remélnünk, mégis biznunk kell a nemzet hatalmas életerejében és szívósságában, mely már nagyobb veszedelmeken és balszerencsén át meg tudta menteni a maga számára a jövőt.

Ma csak fohászolni tudunk: Isten óvd meg nagy csapástól mi magyar hazánkat!

ORSZÁGGYULÁS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, máj. 27.

A mai ülés iránt nagyon megcsappant az érdeklődés. Annál többen vannak a közönség karzatán, melyet az ország ifjúsága, a holnapi tornaverseny résztvevői töltenek be.

Az ülés előtt a függetlenségi párt vezérei tanácskoznak és egy deklarációt szövegeznek, amelyet Apponyi főg benyújtani.

Az ülés elején nincs jelen miniszter.

A jobboldali folyosón Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Bánffy Dezső báró tanácskoznak.

Az ülést tizenegy órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök bejelentette, hogy Szivák Imre lemondott a mentelmi bizottsági tagságáról. A Kisfaludy-társaság meghívta a képviselőházat e hó 31-én délután három órakor tartandó Jókai ünnepére.

Ezután Barabás Béla, a harmadik bíráló-bizottság elnöke tett jelentést a Mihályi Tivadar nagyilondai választása dolgában, melyben elrendelték a vizsgálatot. Egry Béla vizsgálóbiztos nyomban le is tette az esküt.

Darányi Ferenc: A december 13-iki eseménynyel kapcsolatban a rendőrség az ő mentelmi jogát is megértette. Erről bejelentést tesz.

Az elnök: Áttétetik a mentelmi bizottsághoz. Most pedig napirend előtt következnek a mentelmi bizottság által betérjesztett mentelmi ügyek.

Kubik Béla: A házszabályokhoz kérek szót!

Az elnök: Most nem lehet.

Kálosi József előadó: Hodzsa Milán a Slovensky Tyzdennik című tét hetilapban kaució nélkül politizált.

A Ház ezután felfüggesztette Hodzsa Milán mentelmi jogát.

Kubik Béla: A házszabályokhoz szól. Tegnap a Ház azt a határozatot hozta, hogy a belügyminiszter köteles 24 óra alatt a Keglevich ügy iratait betérjeszteni. Kérde, eleget tett-e a miniszter ennek a határozatnak.

Az elnök: Amit Kubik beszél, az nem tartozik a házszabályokhoz való hozzászólás keretébe. Mégis, a Ház engedelmével, felel a kérdésre. Megjegyzi tehát, hogy az iratokat nem a Háznak, de az összeférhetlenségi bizottságnak kell benyújtani s a képviselőház tegnapi határozatát tartalmazó jegyzőkönyvet csak ma hitelesítették s csak azután kaphatja meg a miniszter.

Kálosi József előadó jelentése alapján ezután felfüggesztették dr. Szulyovszky Dezső képviselő (Markhót Gyula nyitramegyei alispán sérelmére elkövetett rágalmazás sérelme miatt) és dr. Molnár Albert (Piskóti István által indított sajtópör és dr. Tálossy Aladár sajtópöre miatt) mentelmi jogát. Báró Kaas Ivor egyik fővárosi napilapban cikket irt.

A ház politikai zaklatást látott abban, hogy a cikk miatt a bíróság sajtópört indított s Darányi Ferenc felszólalása után elfogadta a bizottság jelentését és nem függesztette fel a képviselő mentelmi jogát.

Ezután az elnök 10 percnyi szünetet adott.

Szünet után folytatták a mentelmi ügyek tárgyalását, amelyeknek során Ugron Gábort csalárd bukásért, Ruszu Sirianut 3 rendbeli sajtóvétségért kiadni határozták, míg Lengyel Zoltánt felségértésért és 7 rendbeli kihágásért nem adták ki.

Ezzel az ülés véget ért. Holnap a kérvényeket tárgyalják.

A helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, május 26.

A helyzet nem változott és sokan azt mondják, nem is fog változni addig míg Tisza István gróf újból öfelsége elé nem járul.

A szabadelpvűpárt külömben erősen hangoztatja, hogy a kisebbségi kormány nem parlamentarizmus. Különösen Hódossy Imre nyilatkozatát kolportálják, amely állítólag a következő:

Minden kisebbségi kormány alkotmányellenes; én küzdeni fogok ellene és kívánatos, hogy a szabadelpvűpárt is erre az álláspontra helyezkedjék. Ami a Khuen-Héderváry-kombinációt illeti, ezt hihetetlennek

és lehetetlennek tartom. Ha azonban mégis Khuent biznák meg a kormányalakítással, ebből levonnám a konzekvenciákat és azt hiszem, hogy velem együtt még 50 vagy 60 képviselő kilépne a szabadelpvű pártból. Ismétlem, hogy más kisebbségi kormányt sem tartok alkotmányosnak, de Khuenen kívül bárki nek hajlandó vagyok megszavazni a legsürgősebb állami szükségletet. A továbbiakra nézve azonban szabad kezdet tartok fenn magamnak és engesztelhetetlenül ellen fogunk állni minden alkotmányellenes kormánynak.

Emlegetnek még egy másik feliratot is, melyet az ügyvivő kormány kinevezése után küldene a képviselőház a kormányhoz és amely kifejtene, hogy az ügyvivő kormány kinevezése alkotmányellenes. Azon esetre, ha a sérelem nem orvosolható a koalíció a passzív rezisztencia fegyveréhez nyulna.

A szociál demokraták vasárnap nagy népgyűlést szándékoznak tartani, amelyen a koalíció ellen foglalnak állást, mert ez az általános szavazati jogot programjából kihagyta.

Zavargás egy exhumált holttest miatt.

— Saját tudósítónktól.

Zenta, május 26.

Nagy izgalmat keltett ma városunkban egy szomszédos községből, Felsőhegyről érkezett hír, mely szerint a községbeli és a környéken levő tanyai lakosság körében tegnap óta óriási izgatottság uralkodik egy törvényszéki aktusból kifolyólag.

A szabadkai törvényszék rendelkezése folytán ugyanis a felsőhegyi r. kath. temetőben tegnap exhumáltak Kulcsár István tavaly októberben elhalt felsőhegyi lakos hulláját, hogy a fővárosi igazságügyi orvosi tanács határozata alapján az elhunyt fejét megvizsgálás végett az orvosi tanácshoz felküldjék.

Az exhumálás Márcy Gyula zentai vizsgálóbíró, dr. Váli Dezső szabadkai törvényszéki, dr. Glücksthal és dr. Kallivoda zentai hatósági orvosok közbenjöttével meg is történt és az igazságügyi orvosi tanács határozata végre lett hajtva.

Amint a környékbeli nép azonban tudomást vett a történetekről, izgatottan kezdték tárgyalni, hogy mindezek csupán azért történtek, hogy a bűnügy, mely Kulcsár halálához fűződik, feltűnés nélkül elsimitassék.

Kulcsár István ugyanis múlt év október 15-én Salamon felsőhegyi korcsmájában mulatott, de duhajkodásában annyira ment, hogy a kocsmáros távozásra szólította fel. Mivel Kulcsár a felszólításra még

kevésbé volt hajlandó távozni, a koresmáros és néhány alkalmazottja kidobták a helyiségből.

A kidobott vendég oly szerencsétlenül esett az utcára, hogy súlyos zúzódásokat, sőt agyrázkódást is szenvedett, minek következtében néhány nap múlva meghalt.

A boncolás megállapította ugyan, hogy agyrázkódást szenvedett, de a megindult büntető eljárás folyamán mint azt már fentebb említettem szükségessé vált az elhunyt fejének újabb megvizsgálása.

A felsőhegyi lakosságot az eset óta folyton foglalkoztatja ezen ügy s a hosszas bűnügyi vizsgálat okozza, hogy most már izgalmas jelenetek is folynak le, sőt ma érkezett hírek szerint a lakosság komolyabb tüntetésétől és zavargástól is tartanak.

Nyilatkozat.

A „Bácskai Hirlap“ mai számában a következő megjegyzés illetve kijelentés látott napvilágot a nyomdai munkák szállítására vonatkozó, irányzatos, tehát nem tárgyilagos, tudósítása kapcsán:

»Határozottan kijelentjük, hogy a szubvencionált lap kiadói több ízben panaszképpen mondták el nekünk, s még másoknak is, hogy amint ők megkapták a városi nyomtatvány-szállítást, az alapítók megvonták a 2400 kor. szubvenciót. Ezen állításunkat mi igazolni fogjuk. Szerk.«

Mi tehát kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy az e kijelentésben foglalt állításból egyetlen betű sem igaz. Hogy mult évi május elsejéig és nem augusztus elsejéig, mint azt mai lapunkban jeleztük, minő szubvenciót kapott Csillag Károly dr., az minket nem érdekel, de mi egyáltalán soha sem kaptunk sőt az itt említett szubvencióból sem jutott nekünk egyetlen fillér sem.

Külömben a Bácsmegyei Napló anyagi ügyei ne bántás a Bácskai Hirlap szerkesztőjé. Nem az ő kedvéért, hanem a nagyközönség előtt megrontani akart jó hírünk megvédéseért jelentjük ki, hogy a Bácsmegyei Napló anyagilag nem is szorul semmiféle szubvencióra sem.

Hanem különös színben tűnhetik föl a közvélemény előtt, hogy éppen a Bácskai Hirlap szerkesztője hánytorgatja a szubvenciót és éppen akkor, mikor a nyomdai munkák szállításáról van szó, amelyre még lapjának mai számában foglalt s a fenyegetés jellegével bíró kijelentés szerint vissza akar térni. Mi nem jelentünk ki semmit, de anyit megígérünk, hogy ha ő visszatér akkor mi is feltétlenül vissza fogunk térni a nyomdai szállításokra egyáltalán.

Szabadka, 1905. május 26.

Kladek és Hamburger
a Bácsmegyei Napló kiadói.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Május 31. A szabadkai tanítói irodákör ülése d. e. 9 órakor a központi elemi iskola dísztermében.

Junius 4. Hangverseny a főgimnáziumban
Junius 11. A m. á. v. altiszti kör műpártoló osztályának műkedvelői színelőadása a városi színházban.

Junius hó 12-én a Magyarországi Famunkások Szabadkai Szakcsoportjának színelőadással egybekötött táncvigalma a Hungáriában.

Junius 12. A szabadkai I-ső nőegylet és a szent Antal kenyere című kath. népkönyha néppünnyéle.

UJ REGÉNYÜNK.

A fekete boríték.

KÖRMÖCZI ERNŐ kitünő tollu munkatársunk, kunbajai segéd-lelkész, egy szenzációs, de kiváló irodalmi becsű regényt fordított le németből lapunk számára, melynek közlését vasárnap kezdjük meg. Olvasóinknak ezen érdekesítő, gyönyörű regény közlésével akarunk nemes szórakozást szerezni.

— **A szabadkai iparos kongresszus.** A központi előkészítő bizottság is megkezdte már az előkészítő munkálatokat és amint értesülünk különös sulyt akarnak fektetni az önálló vámterület és az ipartörvény revíziójára. Az előkészítő bizottság meg fogja hívni az ülésre a kormányt is és így ennek alkalmat szolgáltat arra, hogy az új ipartörvény főbb alapelveiről nyilatkozzék. Ha nem volna rá kilátás, hogy a törvény novelláris tervezete addig megismerhető legyen, a kongresszus azt fogja kérni, hogy az új tervezet érdemleges tárgyalás előtt az ipartestületek érdekképviselőinek szakszerű véleménynyilvánításai végett bemutatassék. A szabadkai kongresszus iránt az iparosság legszélesebb rétegében rendkívül nagy az érdeklődés.

— **Diákjaink az országos torna-versenyen.** A szabadkai községi főgymnasium 16 tanulója ma délután utazott fel a fővárosba Kosztolányi Árpád igazgató, Mérey Ágoston, Révfy Zoltán és Matkovics Miklós tanárok vezetése alatt, hogy az öt év előtti dicsőség jelképét a selyemzászlót átadják az országos ifjúsági torna-verseny intézőségének. A kék dzesszes ifjak válhoz szorított vívóbotokkal kísérték a diszaranyozású fehér selyem zászlót, melyet ma este a fővárosban összesereglett ifjúság nagy triumfussal fog üdvözölni.

Polgári iskolai tanárok gyűlése. Az országos polgári iskolai egyesület bácsmegyei fiókjá holnap, szombaton tartja közgyűlését Német-Palánkán. A szabadkai polgári iskolai tanárikar képviselőjében Abrasits Antal igazgató utazott a közgyűlésre.

— **A kaszinó majálisa.** Holnap lesz az első mozgalmas napja Palics fürdőnknek. Kellemes kiránduló helyünket választotta a kaszinó vezetősége holnap megtartandó majálisának színhelyül. Városunk előkelőbb társadalmi köreiből általánosan élénk érdeklődés mutatkozik a holnapi kedves szórakozás iránt, a kaszinó vezetőségének pedig most legfőbb gondját képezi, hogy résztvevő tagjai és vendégei minél kellemesebben élvezhessék az újraélelt természet üdvözlésére rendezendő mulatságot.

— **A földműves iskola új igazgatója.** Ásványi Lajos halálával a palicsi földműves iskola vezetésére a földművelésügyi miniszter Czajlik István földműves iskolai igazgatót nevezte ki. Az új igazgató ma foglalta el állását s ugyancsak ma kezdte meg működését Vég László aki a megüresedett segédtanári állásra lett kinevezve.

— **A közkórház fűszerszükséglete.** Ma délelőtt tartották meg az árlejtést a helybeli közkórház fűszerszükségletének szállítására. A szállításra három ajánlat érkezett be és pedig Sugár Manóé 11⁰/₀, Klein Gézáé 12¹/₂⁰/₀ és Rukavina Nándoré 15¹/₄⁰/₀ árengedménnyel. Mint legolcsóbb ajánlattevő Rukavina Nándor lett a szállítással megbízva.

— **Orbán.** Tegnap ránk köszöntött a három fagyos szent után a negyedik, a legfélelmeesebb Orbán. Neve hallatára libabőrös lesz a gazdaember háta és nem ok nélkül, mert ha Orbán rosszkedvű, akkor egymaga tulatesz mind a három kortársán és a mit fagyos kezével megérint, lesorvad, elfonnyad mindaz. Tapasztalás szerint akkor kell tőle leginkább rettegni, ha a fagyos triumvirátus irgalmas volt, mert ez esetben Orbán mester fokozott ambícióval igyekszik népszerűtlenségét emelni. Szabadkán és vidékén értesüléseink szerint Orbán mester elég tisztességesen viselkedett. Hideget hozott ugyan, de fagyot nem, s nem tarolta le az idei dusnak ígérkező termést. A gazdák örömmel látták a tisztességes Orbánt, s biznak benne, hogy az idei termés kárpótolja az elmúlt szük esztendőt.

— **Kilencven éves öngyilkos.** Hosszu életkorral áldotta meg a gondviselés Fábian András sebesics pusztai lakost. A 90 éves aggastyán azonban életének utolsó napjaiban betegeskedni kezdett s az annyira elkedvetlenítette az élettől, hogy ma délelőtt egy magányos pillanatában lakásán a mestergerendára akasztotta magát. Mire tettét észrevették, az aggastyán már kilehelte lelkét Környezete arról tesz tanuságot, hogy az utolsó időben az öreg Fábian többször panaszkodott életuntségéről és azt is emlegette, hogy halálát nem bírja bevárni. Holttestét a bajai temető hullaházába szállították.

— **Elveszett egy takarékpénztári könyvecske** a Kereskedelmi és iparbank által V. M. jelbetűk alatt 431 koronáról kiállítva, a könyvecske lapjai között 40 korona készpénz is volt bankjegyekben. A becsületes megtaláló, ha a könyvecskével a rendőrségnél jelentkezik, megfelelő jutalomban részesül.

— **Tüzeset.** A halasi szőlők között ma délelőtt özv. Birkás Józsefné tulajdonát képező ház udvarán egy sertés öl kigyulladt. Mind a kétrendbeli tűzoltóink gyorsan a helyszínére értek és a tűz továbbterjedését rövid ideig tartó munka után megakadályozták.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Csamprág Julia 2 hó, Venczel Teréz 9 év, Katancsics Béla irnok 20 év, Hanák Andrásné Bartus Mária 25 év. Született: 9; 4 fiu, 5 leány. Házasság: Bulyovesics Antal—Sztantics Magdolna. Eljegyzés: Horvát Mátyás—Szaulics Marcel, Hevesy Mihály—Fábian Rozália.

Innen onnan.

A művelt társadalom már régen megállapította, hogy mindennemű kémkedés ocsmány dolog. Épen ezért némelyek derűs véleménye verint a halottkémekeket sem vehetik föl a Nemzeti kaszinóba, lévén régi szent igazság, hogy a holtakról jót vagy semmit. Már most azt kérdezzük, hogy gentlemanhoz való eljárás a halott ember után kémkedni? Nem és ezerszer nem.

Ezek után pedig ovakodunk a szigorú kritikától és szószerint közöljük azt a halottvizsgálati bizonyítványt, amit egy Maros-Tordavármegyei halottkém állított ki Vonya Péter polgártársunkról, a megboldogultról:

Halottvizsgálati bizonyítvány:

A meghalt vezeték-, kereszt- illetőleg mellékneve, családi állapota: Vonya Péter.

2. A meghalt állása vagy foglalkozása: volt cs. kir. közkövács.

3. Lakása: Dósa Ferencnél dolgozott.

4. Születési helye: C ókafalván, az ágy előtt.

5. Kora: Nem volt koros, 25 éves.

6. Vallása: ev. ref.

7. A halál oka: Nagy!

8. A kór neve: Utonállás, emberölés, gyilkosság.

9. A gyógykezelő orvos neve: Nem volt ideje magát gyógyíttatni.

10. A halál napja és órája: Nem nappal hanem éjjel volt.

11. Az idő, melyben a halott eltemetendő: Nem szabad!

Észrevételek: Nem volt ideje észrevenni, mert hátulról ütötték le.

Kelt, stb.

N. N.

halottkém.

TÁVIRATOK

A háború.

Tokió. május 26. Mig itt mindenki a végletekig fokozott izgalommal várja a híreket a flották esetleges ütközeteiről, tengeri csatákról és arról, hogy Togo admirális milyen pozíciót teremtett magának, addig egymásután érkeznek haditudósítások a mandzsuriai harcztérről. — Ujabb nagy csaták nem voltak, de kisebb jelentőségű összeütközések napirenden vannak. — A legújabb összeütközés Veiuanpaomontól tíz mértföldnyire volt. — Egy orosz zászlóalj gyalogság és hat svadron orosz lovasság megtámadta az ott helyet foglalt japánokat, de másfél órai heves és ekéseredett harc után az oroszok visszaverettek. Az orosz elesettek között volt Legenov ezredes is. A japánok az oroszokat Fakumen felé kergették vissza, ahol az oroszok megállapodtak. A halottak és sebesültek számát még nem állapították meg.

London, május 26. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: A pekingi orosz ügyvivő a Mongolország semlegességére vonatkozó jegyzékére rögtön feleletet kívánt, mert ellenkező esetben orosz csapatoknak e területen át való vonulását helyezte kiállításba.

London, május 26. A Daily Mail jelenti Sanghaiból: Az önkéntes hajóhad hét cirkálója a sötétség beállása után Vuzungsz előtt vetett horgonyt a szokásos jelzésadás nélkül. A hajók megérkezése nagy meglepetést keltett, bár itt rógóta nagy készletek vannak az orosz hajóhad rendelkezésére.

Pétervár, május 26. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Birilev tenger-nagy ma vezérkarával utnak indult a távol Keletre.

Báró Rothschild Alfonz halála.

Paris, május 26. Báró Rothschild Alfonz, a világhírű bankház párisi főnöke ma reggel meghalt. Csak aránylag rövid ideig volt beteg; egy vadászat alkalmával hült meg és tüdőgyuladást kapott. Még tegnap azt hitték, hogy az orvosok meg-

menthetik életét, azonban állapota az éj folyamán oly válságosra fordult, hogy minden reményt feladtak. Az egész család a beteg ágya körül állott, mikor a katasztrófa bekövetkezett. Fia volt Jakab (James) Rothschildnak és 78 éves kort ért el.

A hercegprimás jubileuma.

Buda, est, máj. 26. Vasary Kolos hercegprimás pappá avatásának ötven éves évfordulója alkalmából a Rander-intézetben ma hálaadóistentiszteletet és ünnepélyt rendeztek. A misét, valamint az ünnepi beszédet dr. Krizsán Mihály pápai kamarás, az intézet igazgatója mondotta. — Egyebütt vasárnap tartják a hálaadóistentiszteleteket. Molnár Viktor államtitkári teendőkkal meghízott váll- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos a következő távirattal üdvözölte Vasary Kolos biboros hercegprimást:

„Áldozópappá szenteltetése félszázados évfordulójának magasztos ünnepén hódolattal üdvözölöm Eminenciádat, kérve az egek Urát, hogy Eminenciádat a hazának és az egyháznak még igen soká tartsa meg a legjobb egészségben.“

Anarchista merénylet.

Paris, május 26. Több lap hire szerint a rendőrség hét Spanyolországból nemrégiben ideérkezett anarkistát tartóztatott le. Őtük megtagadta utazása céljának bevallását míg két anarkista beismerte, hogy a sors rájuk esett, hogy Alfonz királyt megöljék. Mégis örülnek, hogy letartóztatották őket, mert nem érzik magukat elég bátraknak a rájuk bízott feladat végrehajtására.

Kiadó lakás.

A Bercsényi és Katona utca sarkán egy üzlet helyiség két szobával és a hozzátartozó helyiségekkel 1905. évi augusztus 1-ére

kiadó

ugyanott két szobás lakás a hozzá tartozó helyiségekkel 1905 évi augusztus 1-ére kiadó.

Bővebb értesítés a fenti házban vagy a tulajdonosnál VI. kör Odor uteza 116. sz.

Építkezések és árlejtések a megyében.

Baja. A bajai m. kir. méntelepen teljesítendő 1704 korona 05 fillérrel engedélyezett javítási munkák biztosítására Baján a méntelep osztálynál versenytárgyalás lesz. Az ajánlatok 5% bánatpénz kapcsán adandók be. A műszaki művelet és a feltételek a nevezett ménteleposztálynál tekinthetők meg.

Titel. A titeli kir. járásbírósi hivatali és fogházhelyiségei fűtéséhez az 1906. években szükséges 58.08 ürm³ száraz gyertyánhasábfá beszerzéseinek biztosítása céljából f. é. június 24 d. e. 9 órakor a titeli kir. járásbírósnál szó és írásbeli árlejtés lesz. Kikiáltási ár ürm³-kint

8 kor. Bánatpénz az ajánlati összeg 5%-a. Az árlejtési feltételek megtekinthetők a titeli kir. járásbírósi vezetőjénél.

Iparvasut építése. Zombor vasuti állomástól kezdődőleg Mérő Ignác ipartelepéig iparvasutat építenek.

Bérház és tanítólakás építése Baján. A bajai ev. ref. egyház bérházat és tanítói lakást épített és az építési munkák kivételével Reinhardt Mátyás és Wagner Ferenc bajai társvallalkozókat bízta meg.

A bajai vízvezeték létesítése ügyében. Varga József budapesti mérnök a napokban a helyszínen járt, hogy a tervek kidolgozásához szükséges adatok birtokába jusson.

Zenta. A zentai szakadópartok biztosítására tervezett partburkolathoz szükséges 530,000 drb. első rendű fagyálló téglá és a burkolat felső szegélyéhez, a hullámtörő párkányhoz, a lépcsőfokok fölfalazásához szükséges mintegy 20.000 drb. idomtégla beszerzésére Zenta város tanácsa árlejtést hirdet. Az ajánlatok f. évi június 15-én d. e. 10 óráig Zenta város polgármesterénél nyújtandók be. Bánatpénzül a város pénztáránál az ajánlati összeg 5%-a teendő le. A szállítási feltételek valamint az ajánlat mintája Zenta város mérnöki hivatalában megtekinthetők.

SZINHÁZ.

Az udvari kaland Makón. György Mór zeneszerzőnk kiváló becsü vig operettejét, az Udvari kalandot, Pesti Iliás Lajos színtársulata jövő, június hó 6., 7. és 8-án adja Makón. A darabot maga a szerző vezényli. Amint értesülünk, a szerzőt az első előadásra több szabadkai fogja elkísérni.

Konyhaberedezés

kerestetik megvételre

cím a kiadóba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Okirathamisító lótolvajok. Tíz tagból álló tolvajszövetkezet állott tegnap és ma a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Hódik János, Horvát Mihály, Török András, Szabó Szabados András, Szabó Szabados László, Tóth Antal, Patócs András, Kis István, Győre József és Boja Mátyás adai lakosok az 1902. év folyamán Adán és környékén valóságos pusztítást vittek végbe a tanyai lakosok lovai között. Alig volt gazda, akit ne károsítottak volna meg egy-két ló eltüntetésével. A lovakon azután úgy adtak túl, hogy saját nevelésüknek vallották azokat és így hamis bemondás alapján passzusokat váltottak, miáltal ártatlanokat is akiket tanuskodásra kértek, belekevertek bűnös üzelmekbe. A veszedelmes tolvajbanda tagjait Kánya, a Délvidéknek nemrégiben ártalmatlanná tett réme, oktatta ki bűnös manipulációikra. A Szerdahelyi Sándor elnöklele alatt megtartott főtárgyalás tegnap reggel óta folyik. Ma délután a perbeszédék elmondására került a sor.

Az eltűnt cipők. Ivanics István moholi cipész és csizmadiamester ellen ez év január elején Strausz Salamon és fia bécsi és Lövy M. L.

szabadkai cégek végrehajtást vezettek, mire azonban árverésre került volna a dolog, a lefoglalt 194 pár cipő eltűnt. A megindított bünygyi eljárás folyamán a nyomozást Kerkes Gábor rendőrvetető végezte, akinek Ivanics, mivel a cipőket ő adta el, 20 koronát adott, hogy mentse ki a bajból. A Marián Miklós elnöklele alatt ma megtartott főtárgyaláson Ivanics azzal védekezett, hogy ő nem felelhet a cipőkért, mert azok zárgondnokra voltak bízva, a 20 koronát pedig azért adta a rendőrvetetőnek, hogy a cipők holletét derítse ki még az árverés háttárideje előtt. A kir. törvényszék azonban nem fogadta el a védekezést és sikkasztás és megvesztegetés miatt három havi fogházra ítélte.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

68.

E szavaknál kezeit a szomszéd urnak és a bünygyi tanácsosnak nyújtotta, miközben jelentős pillantásokat vetett Emilre és Annára, akik némi távolságban álltak a kriptától.

— Megbocsátva, elfeledve ismételte a két férfi és megszorították a feljűk nyújtott kezeket.

— Komoly kötelesség szólit el innen, szólalt meg a bünygyi tanácsos, egy beteg ember ágyához kell sietnem.

— Hogyan van Miksa? kérde Wittgenstein, megszakitva a bünygyi tanácsos beszédét.

Ez lemondólag intett kezeivel.

— Az orvos kevés reményt ad, szólalt meg szomoruan; egy olaszországi ut, véli, talán még jószágon hathatna a beteg megrongált idegszervezetére; de talán maga sem hitt tanácsában, amelyet azonban én mégis követni akarok.

— Indulni készültek.

— Eközben senki sem vigyázott egy asszonyra és egy fiatal emberre, akik illő távolban nézték végig a temetési szertartást és akik, amint látszott, most sem akartak a sirtól távozni.

Mikor a szomszéd ur megfordulva észrevette a két embert, hozzájuk sietett és a bünygyi tanácsoshoz vezette őket.

— Ez a nő az, szólit, aki Emilünknek második anyja volt, aki ifjusága fölött virrasztott, aki ápolta, nevelte, leginkább neki köszönhetjük, hogy ma örömmel szemlélhetjük gyermekünket.

A bünygyi tanácsos az egyszerű asszonynak nyújtotta a kezét:

— Fogadj egy boldog apa köszönetét, szólit Meinert megindultan, aki soha sem felejté el azt, amit ön Emilért tett.

Baumné zavarában nem tudta, mit csináljon. Segélyt kérve fordult a szomszéd ur régi, hűséges barátja felé, aki most oly előkelő társaságban volt.

Miután Emil is üdvözölte Baumné és tejttestvérét Károlyt, a kis társaság távozott a temetőből, a halottakat magukra hagyva.

Egy év mult el, egy hosszú és mégis rövid év, mikor már elmúlt.

A bünygyi tanácsos, engedelmeskedve az orvos rendelkezésének, fiával Olaszországba utazott. Természetesen Emil is velük volt. De a beteg megroncsolt teste nem nyerte vissza erőit, idegen földben pihent, korai sir volt élvezetekkel telt, rövid életének jutalma.

A bünygyi tanácsos ezután bucsut vett hivatalától. Wehlert, jobban mondva Günther, a jószágigazgató a börtönben öngyilkosságot követett el. A bünygyi tanácsos így lett mentve attól, hogy ne keljen a törvény szigorával eljárnia oly ügyben, amely fölé legszívesebben a feledés fátyolát borította.

A gyászév elmúlt, a halottak iránti kötelességet teljesítették, az élők jogaikba léphettek.

Barátaikkal Wittgenstein házában találkoztunk.

— Egybejöttek, hogy csendben ünnepeljék Emil és Anna eljegyzését. Baumné és fia is hivatalosak voltak. Az első nem titkolt büszkeséggel szemlélte a derék vőlegényt, akire a megváltozott életviszonyok kedvező benyomást gyakoroltak anélkül, hogy megrontották volna veleszületett szerénységét.

Kezdte megérteni, hogy öreg barátjának mégis igaza volt, mikor makacsul azt állította, hogy a kézművesség nem illik Emilhez és magában bocsánatot kért azért a sok rossz óráért, melyet civakodásával okozott.

A szomszéd ur is a mult időkre gondolt és szomoruan bólintott régi barátjáné felé, mikor ennek komoly tekintetével találkozott, a melyből csalhatatlanul olvasott.

És mikor a lakománál a bor megoldotta a nyelveket, sok szép felkőszöntő hangozt el a fiatal párra a vendégek pedig úgy érezték, mintha Mari kiengesztelt lelke közöttük lebegne, mert hiszen ezen a napon megcsalt szerelmekiengesztelést nyert.

A szomszéd ur pedig fölemelte poharát:

— Azoknak az üdvére, akiket szeretünk.

— Azoknak az üdvére, akiket szeretünk, visszhangzott a társaság ajkán és komolyabbak lettek a tekintetek az elmúlt napok emlékezetére, mikor a halottaknak szentelt poharat kiürítették.

(Vége.)

Felölön szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZALAPITÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Arról értesülünk, hogy Horovitz ellenünk hamis közgyűlési jegyzőkönyv vezetése miatt feljelentést adott be az ügyészséghez. Igazunk tudatában a legnagyobb lelki nyugalommal várjuk be a bírói eljárást, mely az aljas és piszkos rágalomnak teljesen alaptalan és hazug voltát fogja bizonyítani. Elhiszszük, hogy a feljelentőnek fáj a Bácskai hitelbank igazgatóságának egyhangú határozata, mely tőle az elnöki tisztet és 2400 korona tiszteletdíjat megvonta, valamint a közgyűlésnek az a határozata, mely 272 szavazat közül 203-mal igazgatósági tagságától is elmozdította, de azt is hiszszük, hogy ezek a határozatok a bank tagjainak legnagyobb részében általános megnyugvást keltenek, melyet nem fog megzavarni a szegény kis emberek filléreiből való megélhetési vágyból eredő hamis vádaskodás.

Buchwald Lázár,
Kunetz Kalmán,
Füredi Jakó.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Minden
üzlet ember
gazdag
és
szerencsés lehet,

ha az üzletének reklámot csinál és azokat kiadók és Hamburger vállalatok berendezett könyvnyomdájában készítteti.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Leerkisebb hirdetés 30 fillér

Talicska készítő mestereknek megvételeire ajánlatik nagy mennyiségű szill- és kőrifák talic-kák készit sére. Bővebb felvilágosítással szolgál Tománovits gözmalma Bács-Bokod (Bikity Baja) mellett.

Társat keresek meglevő kitűnő képviselőkhez, 3-4 ezer forinttal. Német, Szondy-u. 30.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férfi szabó VI. Torma utca 603

Irodai alkalmazásra szép írással egy leány esetleg fiatal ember kerestetik. Széchényi tér. 101.

Árverési hirdetmény.

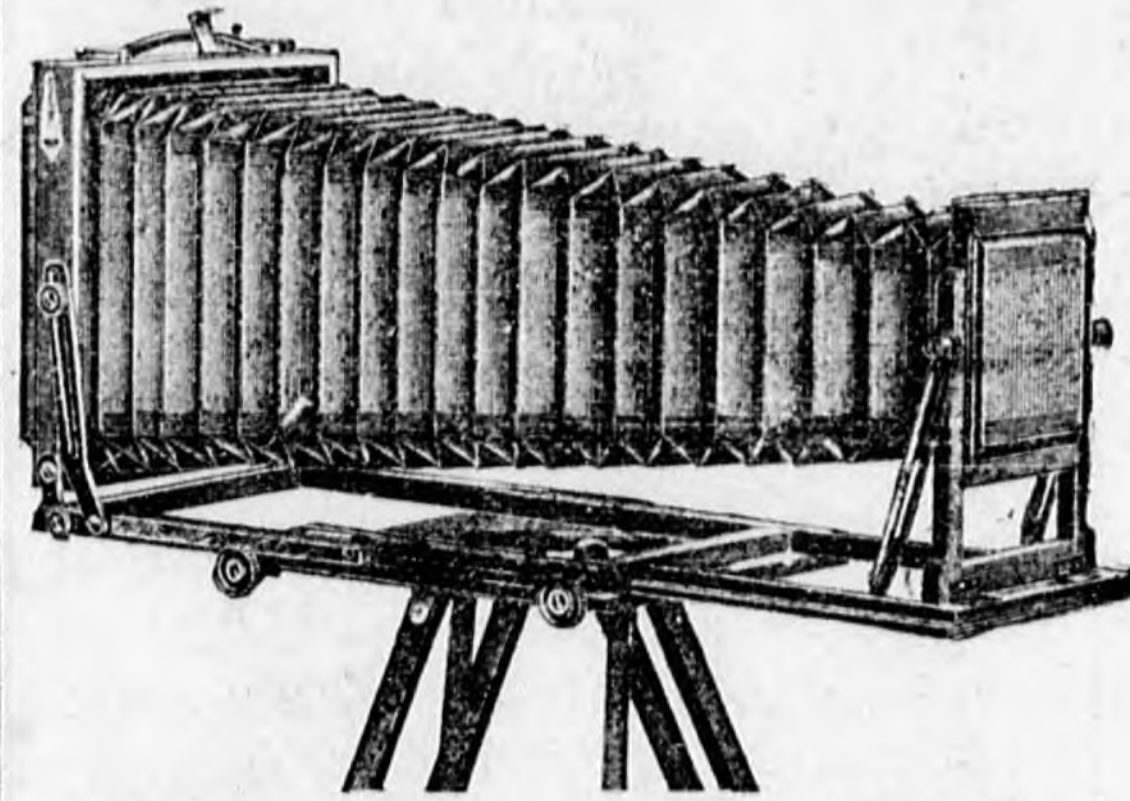
Szabadka szab. kir. város árvaszékének 3568/905. számu határozata folytán közhírré tétetik, miszerint néhai Anus Antal hagyatékát képező ingóságok (u. m. 10 vánkös, 2 dunna ludtollal, egy fényezett almárium, különböző nagyságu hordók, egy pár koresolya és egy talicska) folyó évi

május hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor a helyszinén 7 kör Fűzfás-utca 219 sz. a lakásban a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján eladatni fog, a mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Szabadkán 1905. évi május hó 25.

Rómits Pál
Írógyám.

Fényképészeti cikkek, u. m.:

Érzékeny lemezek,
Papirook,
Csinos kartonok,
Teljes felszerelések,
Vegyszerek,
Alványos és
Kézi kamrák
nagy választékban.

Moly-irtó szerek:

Chrysantol, kipróbált, biztos, kellemes illatu moly-por. 1 kó. 6 korona, dobozokban 50 fill., 1 kor. és 1.50 fillér.
Naphtalin, I-ső rendű, a legolcsóbb napi árban.
Sváb- és ruszin-bogár, valamint **poloska**-irtó szerek dobozokban 50 fillér és korona.
Pirafoin, a legújabb poloska-irtó szer; szagtalan, 1 üveg 1 kor.

Wachsmann és Velner

ezelőtt Zalán Béla

drogua üzletében Szabadkán, Kossuth-utca.

Mérnöki és építészeti

irodát nyitottak
a Battyhányi-utcában
(gőzfürdő épület)

MILASSIN és SALGA,

hol mindennemű földmérések és épülettervezések elfogadtatnak.

DEUTSCH ALBERT

cipőraktára Szabadka, Főter 1 szám.

Gyermek fűzős cipő
barna v. fekete.

Legnagyobb
választék!

Legjobb
kivitel!

Leány fűzős cipő
fekete v. barna.

Valódi Goodyear „Világ-cipő” a jelenkor
elismert legjobb cipője.

- Férfi czugos tartós ft. 2.50
- Férfi fűzős cipő, erős „ 3.—
- Férfi fűzős Boxcipő „ 4.50
- Tiszti cipő borjubőrből „ 4.75
Goodyear varrott.
- Férfi fűzős cipő barna bőrből, elegáns „ 4.—
- Férfi fűz. cipő Chevraból „ 5.50
Goodyear varrott.
- Férfi hegymászó cipő „ 6.75

A cipők megóvására a legjobb a NORMA és ROYAL-eréme.
A bőrt tartóssá teszi és szép fényt kölcsönöz.

- Női czugos cipő ft. 2.50
- Női fűzős cipő, tartós „ 2.75
- Női gombos cipő, fekete „ 3.—
- Női fűzős cipő, barnabőrből „ 3.—
- Női fél cipő fekete bőrből „ 2.—
- Női fél cipő barnabőrből „ 2.25
- Női fűzős cipő Chevraból „ 4.25
Goodyear varrott, elegáns, sikkes.

Elegáns! Olcsó!
Köni ipar!

Divatos formák!

Jó anyag

Tartósság

Kiváló minőség!

Mindennemű cipőjavítások elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek